

Δίκτυα Επικοινωνιών

1η εργαστηριακή άσκηση

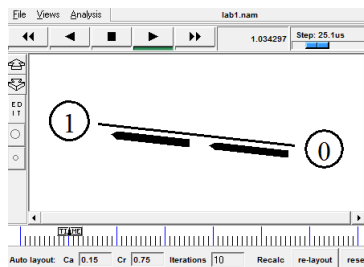
Γεώργιος Δασούλας
Α.Μ: 03112010
6ο Εξάμηνο 2014-2015

24/3/2015

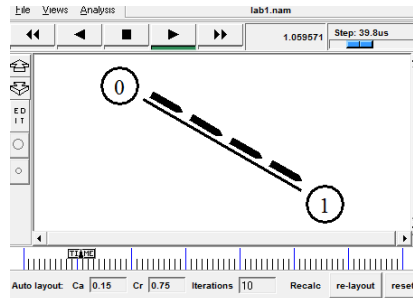
1. Το πρώτο Tcl script – Γνωριμία με το NAM

Απαντήσεις ερωτήσεων

- Ποιος είναι ο ρυθμός μετάδοσης σε bit/sec?
Απάντηση : Από τα δεδομένα το packet size ισούται με 1000 bytes και στέλνεται ένα κάθε 0.005 sec. Οπότε, ο ρυθμός μετάδοσης = $\frac{8 \cdot 1000}{0.005} = 1.600.000 \text{ bits/sec}$.
- Ποιος είναι ο συνολικός αριθμός bytes και bits που μεταφέρθηκαν από την αρχή ως το τέλος της προσομοίωσης ?
Απάντηση : Από τις εντολές του προγράμματος φαίνεται πως τα πακέτα δεδομένων στέλνονται για $7-1 = 6 \text{ sec}$, οπότε στέλνονται συνολικά : $1.600.000 \cdot 6 = 3 \cdot 2^5 \cdot 10^5 \text{ bits}$ και $12 \cdot 10^5 \text{ bytes}$.
- Πόσα bytes υπάρχουν πάνω στη γραμμή ζεύξης κάθε στιγμή. Επιβεβαιώστε την απάντησή σας από το animation.
Απάντηση : Όπως φαίνεται από το παρακάτω animation υπάρχουν 2 πακέτα κάθε στιγμή στη ζεύξη. (Στο διάστημα 1-1.05 υπάρχει προς το παρόν μόνο ένα, όπως επίσης και στο διάστημα 6.95-7) Άρα, συνολικά $2 \cdot 1000 = 2000 \text{ bytes}$ στη ζεύξη κάθε στιγμή.

- Ποια είναι η απάντησή σας στο προηγούμενο ερώτημα, αν διπλασιαστεί η καθυστέρηση της ζεύξης. Επιβεβαιώστε την απάντησή σας από το animation.
Απάντηση : Όταν έχουμε καθυστέρηση ζεύξης 10 msec είδαμε ότι έχουμε 2 πακέτα στη ζεύξη. Τώρα διπλασιάζοντας την καθυστέρηση ζεύξης, θα έχουμε $2 * 2 = 4$ πακέτα, άρα συνολικά : 4000 bytes . Παρακάτω, φαίνεται και στο animation.

- Εάν υποθέσουμε ότι σε κάθε πακέτο οι επικεφαλίδες του *IP* και του *UDP* μαζί έχουν μήκος 40 byte , ποιος είναι ο καθαρός ρυθμός μετάδοσης των δεδομένων σε bit/sec ?
Απάντηση : Πλέον τα καθαρά δεδομένα μας είναι $1000 - 40 = 960\text{ bytes}$. Άρα, ο νέος ρυθμός μετάδοσης είναι : $\frac{8 * 960}{0.005} = 1.536.000\text{ bits}$.
- Ποιες παράμετροι μπορεί να αλλαχθούν για να μεταβληθεί ο ρυθμός μετάδοσης και με ποιες εντολές επιτυγχάνονται αυτές οι αλλαγές?
Απάντηση : Ο ρυθμός μετάδοσης επηρεάζεται από το μέγεθος του πακέτου, καθώς και από το ρυθμό μετάδοσης του πακέτου. Αυτές οι παράμετροι καθορίζονται από τις παρακάτω εντολές :

```
$traffic0 set packetSize_SIZE
$traffic0 set interval_INTERVAL
```

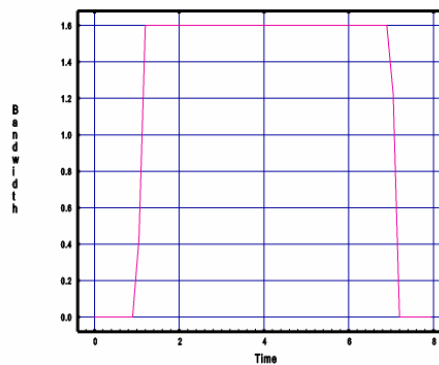
- Αν επιθυμούμε να έχουμε καθαρό ρυθμό μετάδοσης δεδομένων ίσο με 1.2Mbit/sec , μεταβάλλοντας κάθε φορά μία από τις ανωτέρω παραμέτρους, ποιες τιμές προτείνετε για κάθε μία. Ελέγξτε κάθε φορά αν οι απαντήσεις σας δίνουν ρυθμό μετάδοσης μικρότερο από τη χωρητικότητα της ζεύξης.
Απάντηση : Θεωρούμε πως οι τιμές για τους *IP* και *UDP* που υποθέσαμε στο παραπάνω ερώτημα είναι ίδιες. Κρατώντας σταθερό το *interval* θα πρέπει να μεταβάλλουμε το μέγεθος του πακέτου ως εξής : $\frac{1.2 * 10^6 * 0.005}{8} + 40 = 790\text{ bytes}$. Κρατώντας σταθερό το μέγεθος του πακέτου, θα πρέπει να μεταβάλλουμε το ρυθμό μετάδοσης των πακέτων ως εξής : $\frac{8 * 960}{1.2 * 10^6} = 0.0064\text{ sec}$. Βλέπουμε πως και για τις δύο τιμές δεν υπερβαίνουμε τη χωρητικότητα της ζεύξης.

- Για ποιες τιμές των ανωτέρω παραμέτρων θα αρχίσει να παρατηρείται οριακά η απώλεια πακέτων· Επιβεβαιώστε την απάντησή σας τρέχοντας το tel script και το animation.

Απάντηση : Για να έχουμε απώλεια πακέτων θα πρέπει ο ρυθμός μετάδοσης των δεδομένων να υπερβαίνει το εύρος ζώνης της ζεύξης. Οπότε, στη συγκεκριμένη περίπτωση οριακά θα έχουμε απώλεια δεδομένων για ρυθμό μετάδοσης ίσο με 2Mb/s . Άρα, κρατώντας σταθερό, αρχικά το μέγεθος του πακέτου και ύστερα το ρυθμό μετάδοσης των πακέτων βρίσκουμε αντίστοιχα : $interval = \frac{1000 \cdot 8}{2 \cdot 10^6} = 0.004 \text{ sec}$ και μέγεθος πακέτου = 1250 bytes.

2.Μελέτη τοπολογίας με το Xgraph

Στην άσκηση αυτή χρησιμοποιούμε το Xgraph για να δημιουργήσουμε γραφικές παραστάσεις της κίνησης στο δίκτυο που ήδη μελετάμε. Εκτελώντας τον κώδικα με τα συγκεκριμένα δεδομένα προκύπτει το παρακάτω διάγραμμα : Βλέπουμε, ότι

επιβεβαιώνεται ο ρυθμός μετάδοσης των δεδομένων στα 1.600.000 bits/sec που βρήκαμε στην αρχή.

Απαντήσεις ερωτήσεων

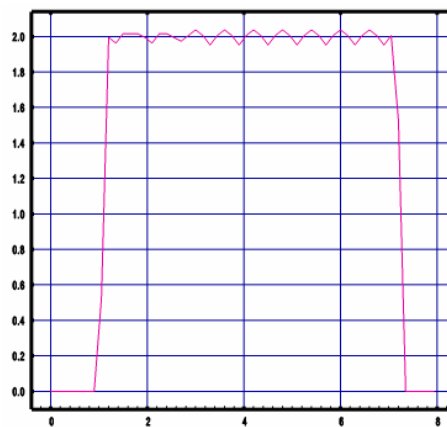
- Μεταβάλλοντας την τιμή του μήκους του πακέτου διαπιστώστε και σχολιάστε πώς μεταβάλλεται η γραφική παράσταση της μεταφερόμενης κίνησης.

Απάντηση : Εφόσον τα δύο μεγέθη είναι γραμμικώς ανάλογα, αν αυξήσουμε το μέγεθος του πακέτου θα αυξηθεί και το ύψος της γραμμικής, ενώ αν μειώσουμε το μέγεθος του πακέτου, θα μειωθεί και το ύψος της γραμμικής. Αν αυξήσουμε το μέγεθος του πακέτου σε άνω των 1250 bytes (για το οποίο έχουμε οριακά απώλειες όπως είδαμε) θα παρατηρήσουμε ψαλιδισμό.

- Ποιο είναι το μέγιστο μήκος πακέτου που μπορεί να αποσταλεί χωρίς να ξεπερνάται η χωρητικότητα της γραμμής·

Απάντηση : Η απάντηση είναι παρόμοια με την παραπάνω. Το μέγιστο

μήκος του πακέτου είναι 1250 *bytes* , καθώς όπως βλέπουμε και διαγραμματικά όσο απομακρυνόμαστε από αυτό το όριο , τόσο μεγαλύτερος ο ψαλιδισμός. Πχ για μέγεθος πακέτου 1400 *bytes* φαίνεται παρακάτω ο ψαλιδισμός:

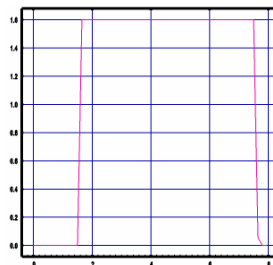

- Διατηρώντας σταθερό το μήκος πακέτου, μεταβάλλετε τον ρυθμό μετάδοσης. Τι παρατηρείτε στη γραφική παράσταση της μεταφερόμενης κίνησης και πώς το ερμηνεύετε;

Απάντηση : Το να μεταβάλλουμε τον ρυθμό μετάδοσης διατηρώντας σταθερό το μήκος του πακέτου , σημαίνει πως μεταβάλλουμε το ρυθμό μετάδοσης των πακέτων. Τα δύο αυτά μεγέθη είναι αντιστρόφως ανάλογα. Άρα, όσο μειώνουμε το ρυθμό μετάδοσης των πακέτων μεγαλώνει ο ρυθμός μετάδοσης μέχρι να ξεπεράσουμε τη χωρητικότητα της ζεύξης και να προκληθεί ψαλιδισμός.

- Αυξήστε την καθυστέρηση της γραμμής σύνδεσης των δυο κόμβων σε 0.5 δευτερόλεπτα. Τι παρατηρείτε στην γραφική παράσταση της μεταφερόμενης κίνησης; Επαναφέρετε την καθυστέρηση στην αρχική τιμή.

Απάντηση : Από το διάγραμμα, φαίνεται ότι η γραφική παράσταση μετατίθεται κατά 0.5 δευτερόλεπτα δεξιά. Αυτό οφείλεται στο ότι η καταγραφή γίνεται στον υποδοχέα και συνεπώς , υφίσταται την καθυστέρηση της ζεύξης:

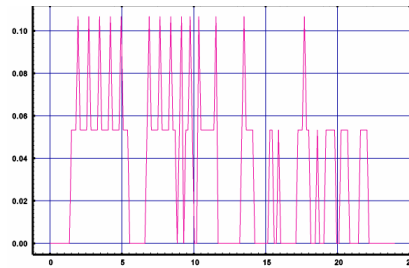

- Πώς επηρεάζει τη γραφική παράσταση ο χρόνος που επαναλαμβάνεται η διαδικασία “record”. Προτείνετε έναν κατάλληλο χρόνο για να επιτύχετε μια γραφική παράσταση στιγμιαίας κίνησης και μια μέση

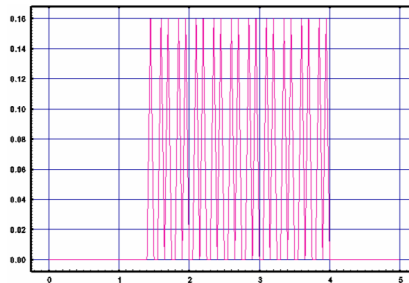
Απάντηση : Βλέπουμε από το διάγραμμα ότι αυξομειώνοντας αυτό το χρόνο , μεταβάλλουμε την κλίση των καθετών της γραφικής παράστασης, δηλαδή μεταβάλλουμε το πόσο απότομη είναι η γραφική παράσταση. Πρακτικά, ο χρόνος αυτός καθορίζει την ταχύτητα που το πρόγραμμα λαμβάνει στιγμιότυπα της προσομοίωσης. Αν θέλουμε στιγμιαία κίνηση θα επιλέξουμε ένα μικρό χρόνο, όπως πχ 0.01 sec. Για τη μέση κίνηση θα επιλέξουμε ένα μεγάλο χρόνο επαναληψιμότητας, όπως πχ 1.0 sec.

- Η κίνηση μεταξύ των δυο κόμβων είναι σταθερής ροής (CBR). Αλλάξτε την κίνηση σε εκθετική θέτοντας “Exponential” όπου υπάρχει “CBR”. Εξηγήστε τη γραφική παράσταση της κίνησης. Για να βγάλετε σωστά συμπεράσματα, θα πρέπει να αυξήσετε τον χρόνο αποστολής της κίνησης, και φυσικά της προσομοίωσης, τουλάχιστον σε 20 δευτερόλεπτα και να ξανατρέξετε το script.

Απάντηση : Παρακάτω φαίνεται η γραφική παράσταση με εκθετική κίνηση δεδομένων. (η δεύτερη είναι σε μικρότερο χρόνο προσομοίωσης , άλλα και με μικρότερο χρόνο λήψης στιγμιοτύπων για μεγαλύτερη ακρίβεια). Η μορφή αυτή οφείλεται στο ότι ο χρόνος κάθε περιόδου υπολογίζεται απο εκθετικές συναρτήσεις, ενώ με CBR υπολογίζεται με ομοιόμορφες συναρτήσεις.

Σχήμα 1: χρόνος λήψης στιγμιοτύπων= 0.15 δευτερόλεπτα

Σχήμα 2: χρόνος λήψης στιγμιοτύπων= 0.05 δευτερόλεπτα

Τέλος , ακολουθεί ο κώδικας που εκτελέστηκε στον *NS2 simulator* για την ζεύξη των δύο κόμβων με εκθετική συνάρτηση χρόνου λήψης.

```
set ns [new Simulator]
set nf [open lab1.nam w]
$ns namtrace-all $nf
set xf [open lab1.tr w]
proc record {} {
    global sink xf
    set ns [Simulator instance]
    set time 0.05
    set bw [$sink set bytes_]
    set now [$ns now]
    puts $xf "$now [expr (((bw/$time)*8)/1000000)]"
    $sink set bytes_ 0
    $ns at [expr $now+$time] "record"
}
proc finish {} {
    global ns nf xf
    $ns flush-trace
    close $nf
    close $xf
    exit 0
}
set n0 [$ns node]
set n1 [$ns node]
$ns duplex-link $n0 $n1 2Mb 10ms DropTail
set agent0 [new Agent/UDP]
$agent0 set packetSize_ 1000
$ns attach-agent $n0 $agent0
set traffic0 [new Application/Traffic/Exponential]
$traffic0 set packetSize_ 1000
$traffic0 set interval_ 0.005
$traffic0 attach-agent $agent0
set sink [new Agent/LossMonitor]
$ns attach-agent $n1 $sink
$ns connect $agent0 $sink
$ns at 0.0 "record"
$ns at 1.0 "$traffic0 start"
$ns at 4.0 "$traffic0 stop"
$ns at 5.0 "finish"
$ns run
```